

مقدمه

سابقه بررسی قیمت ها و محاسبه شاخص ها در حال حاضر توسط مرکز آمار ایران و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام می گیرد .

الف) شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی در نقاط شهری

بانک ملی ایران برای اولین بار در سال 1315، محاسبه شاخص هزینه زندگی و شاخص بهای عمده-فروشی کالاها را در نقاط شهری آغاز کرد . از سال 1338 تا سال 1353 تغییرات قابل ملاحظه ای در الگوی مصرف خانوار به وجود آمد، به طوری که سال پایه چندین بار تغییر کرد . در سال 1361، با توجه به تغییرات ایجاد شده بعد از انقلاب اسلامی، این سال، سال پایه قرار گرفت . سپس در سال 1369، با پایان یافتن جنگ و تغییر شرایط اقتصادی ، ضرورت تجدید نظر در سال پایه احساس شد و بانک مرکزی این سال را پایه قرار داد . بانک مرکزی در سال 1378، سال پایه را برای " شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران " از سال 1369 به سال 1376 و از سال 1385 سال پایه از 1376 به 1383 تغییر داد. شایان ذکر است در سال 1391 اطلاعات این شاخص بر اساس سال پایه 1390 و در سال 1396 سال پایه 1395 توسط دفتر شاخص قیمت مرکز آمار ایران محاسبه و در سالنامه آماری استان قرار گرفت .

ب) شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی در نقاط روستایی

در سال 1353 ، مرکز آمار ایران برای اولین بار ، طرح آمارگیری از قیمت خرده فروشی تعدادی از کالا ها و خدمات مصرفی در نقاط روستایی را به مرحله اجرا

درآورد و از آن زمان تا مهر 1357 نتایج حاصله به صورت سالنامه منتشر میشد . پس از آن ، نتایج نیمه دوم 1358 و نیمه اول سال 1359 طرح آمارگیری فوق ، بصورت متوسط قیمت و شاخص قیمت کالا ها و خدمات مصرفی روستایی در اختیار علاقمندان قرار گرفت و از آن سال به بعد نتایج این طرح سال به سال منتشر میشود .

تعاریف مفاهیم

شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی: معیار سنجش تغییرات قیمت تعداد معین و ثابتی از کالاها و خدمات مورد مصرف خانوار نسبت به سال پایه، شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی نامیده می شود.

طبقه بندی در گروه های کالاها و خدمات: طبقه بندی کالاها و خدمات در شاخص های قیمت، براساس ماهیت آنها و طبقه بندی های بین المللی و نیازهای ملی انجام گرفته است، ولی مبنای کلی، طبقه بندی پیشنهادی سازمان ملل (COICOP)¹ برای کالاها و خدمات مصرفی، SITC² برای عمده فروشی) می باشد که بنابر ملاحظات اقتصاد ایران، تغییراتی در آن داده شده است. در این طبقه بندی ها، کالاها و خدمات به چند گروه بزرگ تقسیم می شود که هر یک از آنها چندین زیرگروه دارد. گروه های بزرگ را گروه های اصلی و زیر گروه های آنها را گروه های فرعی کالاها و خدمات می نامند.

¹ طبقه بندی مصرف فردی بر حسب هدف

(Classification of Individual Consumption According Purpose: COICOP)

² طبقه بندی استاندارد بین المللی تجارت

Standard International Trade Classification: SITC

گزیده اطلاعات

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری در سال 1397 با افزایش به میزان 27/6 درصد نسبت به سال قبل به عدد 137/3 (بر مبنای سال پایه 1395) رسید.

درصد تغییر شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری در سه گروه اختصاصی "کالاها" و "خدمات" و "مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوختها" نسبت به سال 1396 به ترتیب 38/2، 12/5 و 10/4 درصد رسیده است.

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی در سال 1397 با افزایش به میزان 30/6 درصد نسبت به سال قبل به عدد 142/5 (بر مبنای سال پایه 1395) رسید.

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی در سه گروه اختصاصی "کالاها" و "خدمات" و "مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوختها" نسبت به سال 1396 به ترتیب 36/6، 13/4 و 11/1 درصد رسیده است.

در ضمن، گروه های کالاها و خدمات برحسب نیاز براساس گروه های اختصاصی نیز طبقه بندی می شوند. **سال پایه:** سال معین و ثابتی است که درصد تغییرات شاخص، نسبت به آن سنجیده می شود و عدد شاخص در آن سال برابر 100 است.

ضریب اهمیت: سهم هر کالا یا خدمت را در مجموعه کالاها و خدمات مشمول شاخص، ضریب اهمیت می گویند. در شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی، سهم هر کالا یا خدمت، نسبت هزینه پرداختی خانوار، برای آن کالا یا خدمت به کل هزینه خانوار می باشد. در شاخص قیمت عمده فروشی، سهم هر کالا، ارزش فروش عمده فروشی کالا به کل ارزش عمده فروشی کالاها می باشد.

نقاط شهری: رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم "فصل 3- جمعیت".

نقاط روستایی: رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم "فصل 3- جمعیت".

سالنامه آماری استان خوزستان 1397 ————— 22- شاخص های قیمت

22-1- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری بر حسب گروه های اختصاصی، اصلی و برخی از گروه های فرعی (1395 = 100)

1394	1393	1390	گروه های کالاها و خدمات
94/5	88/5	46/5	شاخص کل .....
			گروه های اصلی و فرعی :
94/5	87/5	40/0	خوراکی ها و آشامیدنی ها .....
94/5	87/5	40/1	خوراکی ها .....
94/8	84/5	43/3	نان و غلات .....
92/5	88/3	40/5	گوشت قرمز و سفید و فرآورده های آن ها .....
91/8	89/4	44/9	گوشت قرمز و گوشت ماکیان .....
94/3	85/9	30/6	ماهی ها و صدف داران .....
96/5	90/4	39/5	لبنیات و تخم مرغ .....
95/7	93/1	42/3	روغن ها و چربی ها .....
95/8	83/8	35/6	میوه و خشکبار .....
94/2	88/9	35/0	سبزی ها و حبوب .....
94/5	88/2	49/1	قند و شکر و شیرینی ها .....
96/4	92/4	46/9	ادویه و چاشنی ها .....
94/6	87/7	38/5	چای و سایر آشامیدنی ها (غیر الکلی) .....
93/0	90/5	32/6	دخانیات .....
95/4	88/8	40/5	پوشاک و کفش .....
96/6	93/4	66/7	مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت ها .....
97/5	93/6	65/6	مسکن .....
97/6	94/1	66/4	اجاره .....
91/6	80/0	42/4	نگهداری و تعمیر واحد مسکونی .....
92/1	92/3	72/4	آب، برق، گاز و سایر سوخت ها .....
97/4	93/8	44/5	مبلمان و لوازم خانگی و تعمیر و نگهداری آن ها .....
89/1	79/5	40/4	بهداشت و درمان .....
95/2	89/9	42/6	حمل و نقل .....
98/4	101/0	94/0	ارتباطات .....
93/3	83/1	38/0	تفریح و فرهنگ .....
83/3	72/7	51/2	آموزش .....
93/4	80/8	41/9	هتل و رستوران .....
92/0	86/4	43/6	کالاها و خدمات متفرقه .....
			گروه های اختصاصی :
94/7	88/8	42/2	کالاها .....
93/9	87/7	56/2	خدمات .....
94/0	87/6	43/4	شاخص کل ⁽¹⁾ .....

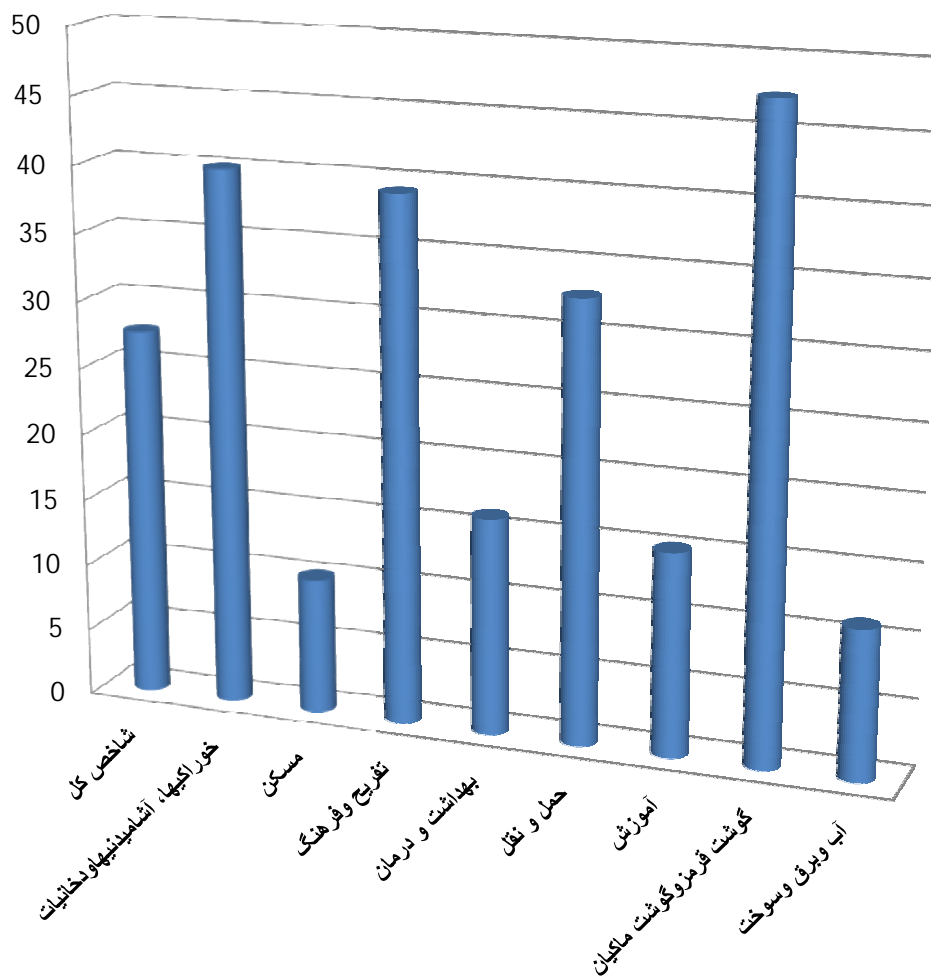
22- شاخص های قیمت ————— سالنامه آماری استان خوزستان 1397

1-22- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری بر حسب گروه های اختصاصی، اصلی و برخی از گروه های فرعی (دنباله)

گروه های کالاها و خدمات	1395	1396	1397	درصد تغییر سال 1397 نسبت به سال 1396
شاخص کل	100/0	107/6	137/3	27/6
گروه های اصلی و فرعی :				
خوراکی ها و آشامیدنی ها	100/0	111/5	156/3	40/1
خوراکی ها	100/0	111/7	155/0	38/8
نان و غلات	100/0	109/1	137/5	26/0
گوشت قرمز و سفید و فرآورده های آن ها	100/0	110/8	161/1	45/4
گوشت قرمز و گوشت ماکیان	100/0	112/7	166/2	47/4
ماهی ها و صدف داران	100/0	104/5	144/4	38/2
لبنیات و تخم مرغ	100/0	108/3	143/4	32/4
روغن ها و چربی ها	100/0	104/5	137/4	31/5
میوه ها و خشکبار	100/0	109/5	171/4	56/5
سبزی ها و حبوب	100/0	130/7	170/8	30/7
قند و شکر و شیرینی ها	100/0	104/5	130/8	25/2
ادویه و چاشنی ها	100/0	104/3	177/1	69/9
چای و سایر آشامیدنی ها (غیر الکلی)	100/0	109/3	180/2	64/9
دخانیات	100/0	107/2	216/8	102/2
پوشاک و کفش	100/0	104/7	134/3	28/3
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت ها	100/0	104/8	115/7	10/4
مسکن	100/0	103/3	113/9	10/2
اجاره	100/0	103/3	113/5	9/9
نگهداری و تعمیر واحد مسکونی	100/0	107/2	134/8	25/8
آب، برق، گاز و سایر سوخت ها	100/0	111/5	124/0	11/2
مبلمان، لوازم خانگی و تعمیر و نگهداری آن ها	100/0	103/9	147/2	41/7
بهداشت و درمان	100/0	109/8	127/6	16/2
حمل و نقل	100/0	104/2	138/4	32/8
ارتباطات	100/0	103/6	133/6	29/0
تفریح و فرهنگ	100/0	106/1	147/7	39/2
آموزش	100/0	117/6	135/4	15/2
هتل و رستوران	100/0	105/5	128/5	21/9
کالاها و خدمات متفرقه	100/0	106/4	143/4	34/8
گروه های اختصاصی :				
کالاها	100/0	108/8	150/3	38/2
خدمات	100/0	105/9	119/2	12/5
شاخص کل ⁽¹⁾	100/0	108/8	143/9	32/3

(1) شاخص کل منهای ارزش اجرای واحدهای مسکونی ملکی .
 مأخذ - مرکز آمار ایران . دفتر شاخص قیمت ها .

۱ - ۲۲ - درصد تغییر شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ (۱۰۰=۱۳۹۵)

22- شاخص های قیمت ————— سالنامه آماری استان خوزستان 1397

22-2- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی بر حسب گروه های اختصاصی، اصلی و برخی از گروه های فرعی (100 = 1395)

1394	1393	1390	گروه های کالاها و خدمات
95/5	89/6	44/5	شاخص کل .....
			گروه های اصلی و فرعی :
96/3	91/0	40/0	خوراکی ها و آشامیدنی ها .....
96/3	91/0	40/1	خوراکی ها .....
92/6	84/6	41/8	نان و غلات .....
92/7	88/4	42/5	گوشت قرمز، سفید و فرآورده های آن ها .....
92/2	89/3	47/4	گوشت قرمز و گوشت ماکیان .....
94/0	86/2	30/8	ماهی ها و صدف داران .....
94/6	87/2	39/9	لبنیات و تخم مرغ .....
97/2	96/1	44/5	روغن ها و چربی ها .....
102/4	90/8	34/9	میوه ها و خشکبار .....
104/7	107/1	33/0	سبزی ها و حبوب .....
95/8	90/9	49/1	قند و شکر و شیرینی ها .....
97/7	93/2	42/2	ادویه و چاشنی ها .....
96/3	91/5	38/4	چای و سایر آشامیدنی ها (غیر الکلی) .....
89/2	86/3	31/7	دخانیات .....
95/7	88/6	39/5	پوشاک و کفش .....
97/2	93/8	66/1	مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت ها ..
97/4	93/4	65/4	مسکن .....
97/6	94/1	66/4	اجاره .....
92/5	82/5	48/3	نگهداری و تعمیر واحد مسکونی .....
96/9	94/5	67/4	آب، برق، گاز و سایر سوخت ها .....
97/8	94/4	44/4	مبلمان و لوازم خانگی و تعمیر نگهداری آن ها .....
89/2	79/6	40/3	بهداشت و درمان .....
96/5	88/5	46/8	حمل و نقل .....
99/0	100/5	94/5	ارتباطات .....
91/5	76/1	34/2	تفریح و فرهنگ .....
83/0	71/4	53/3	آموزش .....
92/9	83/9	39/2	هتل و رستوران .....
91/1	85/3	38/7	کالاها و خدمات متفرقه .....
			گروه های اختصاصی :
95/9	90/7	42/1	کالاها .....
94/2	86/1	52/7	خدمات .....
95/3	89/3	42/8	شاخص کل ⁽¹⁾ .....

سالنامه آماری استان خوزستان 1397 ————— 22- شاخص های قیمت

22-2- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی بر حسب گروه های اختصاصی، اصلی و برخی از گروه های فرعی (دنباله)
(1395 = 100)

گروه های کالاها و خدمات	1395	1396	1397	درصد تغییر سال 1397 نسبت به سال 1396
شاخص کل	100/0	109/1	142/5	30/6
گروه های اصلی و فرعی :				
خوراکی ها و آشامیدنی ها	100/0	112/9	155/5	37/7
خوراکی ها	100/0	113/4	153/6	35/5
نان و غلات	100/0	109/9	134/8	22/6
گوشت قرمز، سفید و فرآورده های آن ها	100/0	115/9	171/1	47/6
گوشت قرمز و گوشت ماکیان	100/0	118/3	176/3	49/1
ماهی ها و صدف داران	100/0	104/4	146/0	39/8
لبنیات و تخم مرغ	100/0	106/4	137/3	29/0
روغن ها و چربی ها	100/0	103/5	137/9	33/2
میوه و خشکبار	100/0	114/6	158/6	38/4
سبزی ها و حبوب	100/0	127/5	166/3	30/5
قند و شکر و شیرینی ها	100/0	104/5	128/6	23/1
ادویه و چاشنی ها	100/0	103/7	172/4	66/2
چای و سایر آشامیدنی ها (غیر الکلی)	100/0	104/7	184/4	76/1
دخانیات	100/0	107/0	222/2	107/8
پوشاک و کفش	100/0	104/4	134/9	29/2
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت ها	100/0	107/1	119/1	11/1
مسکن	100/0	103/4	114/0	10/3
اجاره	100/0	103/3	113/5	9/9
نگهداری و تعمیر واحد مسکونی	100/0	108/6	134/6	23/9
آب، برق، گاز و سایر سوخت ها	100/0	113/6	127/8	12/5
مبلمان و لوازم خانگی و تعمیر نگهداری آن ها	100/0	103/2	148/9	44/2
بهداشت و درمان	100/0	110/8	127/8	15/4
حمل و نقل	100/0	103/7	127/0	22/4
ارتباطات	100/0	101/6	129/2	27/1
تفریح و فرهنگ	100/0	104/3	142/6	36/7
آموزش	100/0	122/2	141/5	15/8
هتل و رستوران	100/0	103/2	130/8	26/8
کالاها و خدمات متفرقه	100/0	105/7	148/2	40/3
گروه های اختصاصی :				
کالاها	100/0	110/3	150/7	36/6
خدمات	100/0	106/0	120/2	13/4
شاخص کل ⁽¹⁾	100/0	109/9	146/1	33/0

1/ شاخص کل منهای ارزش اجاری واحدهای مسکونی ملکی .
مأخذ- مرکز آمار ایران . دفتر شاخص قیمت ها.